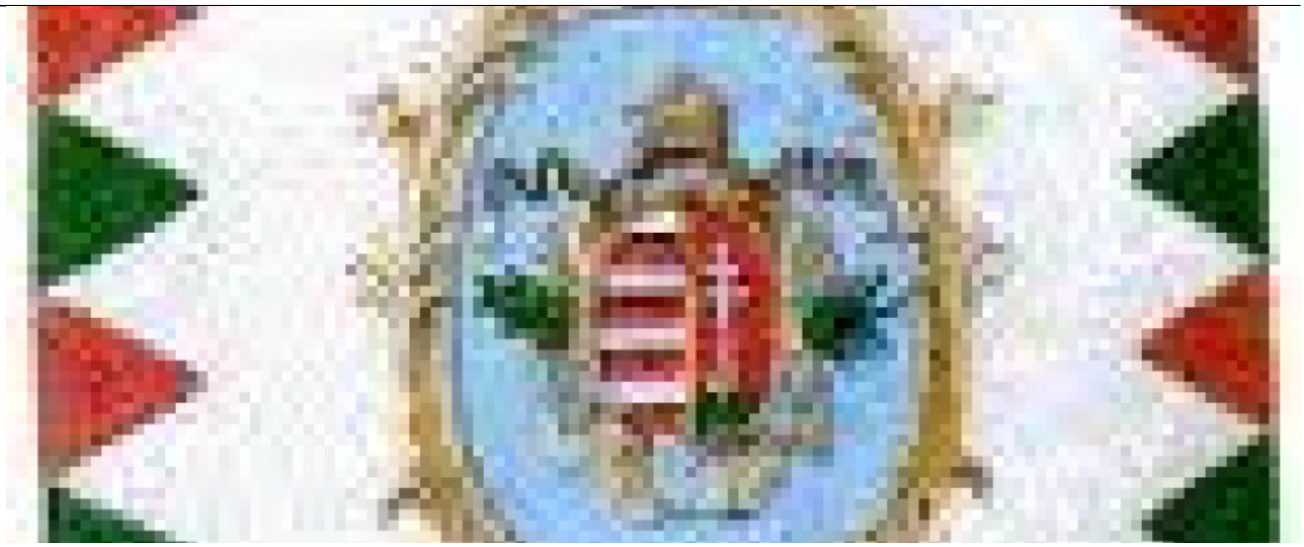

Alexa Károly: A forradalom

2011 március 16. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása Még nincs értékelve

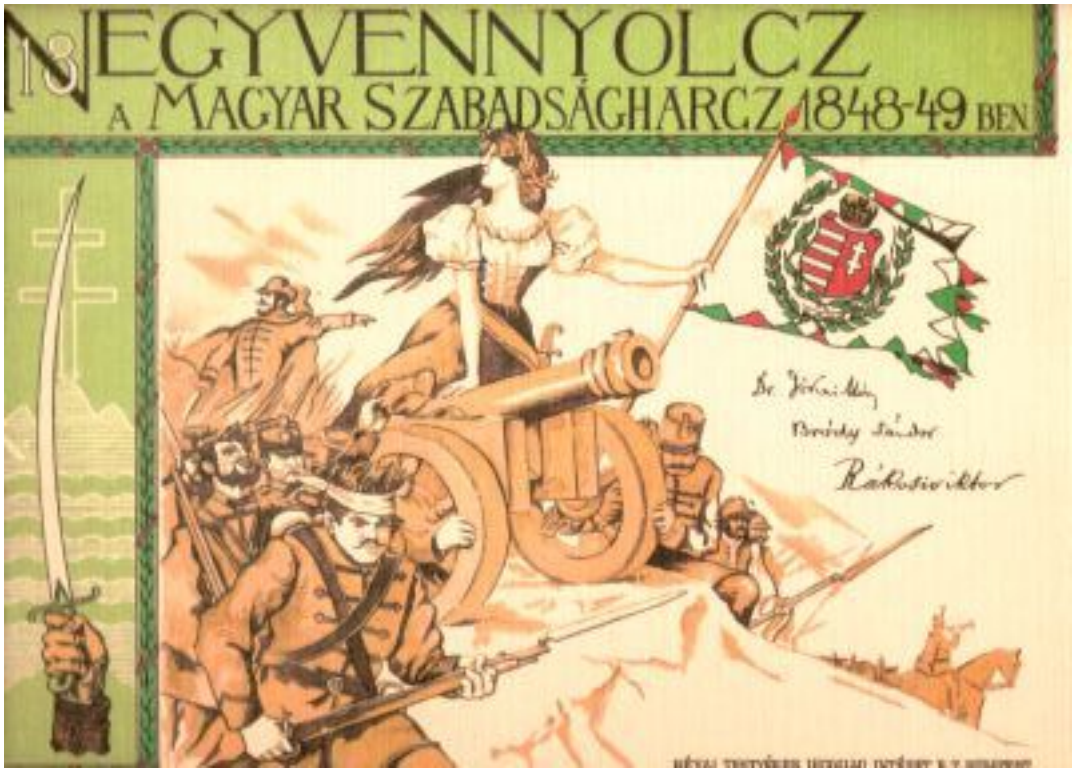
Mérték

Szerencsés nemzet vagyunk a kis nemzetek Európájában. Ha azt mondjuk, forradalom, mindig, mindnyájan, mindenhol arra az egyetlen, arra az alig másfél esztend?s id?szakra gondolunk, ami kettévágta a 19. századot.

Ami egyszerre volt vízválasztó és lassan érlel?d? történelmi esemény. Ami összefoglalta mindazt, amit a nemzet

elvárt önmagától a korábbi századokban, és ami el?készítette a béke és a gazdagodás, az önbizalom és bizony az önáltatás – visszatekintve – oly szép, századfordulós korszakát. Ha oly szánalmasan rövidet is.

1848 márciusa, és ami erre következett, az az esemény, amire úgy emlékeztünk és emlékezünk végig a poklos 20. század évtizedein, mint ami reményt adhat, viselkedési mintát, elszánást és türelmet. Ilyen forradalmunk csak nekünk volt Európában, Pet?fi szóhasználatával élve hálásak lehetünk érte „a magyarok Istenének”. Történészek hada próbálja összehasonlítani és valahogy „közös nevez?re” hozni a nagy nemzetek államalapító és nemzetteremt? forradalmait, az angolt, az amerikait, a franciát. A világrendít? események, a hatalmas és démoni férfiak, a lelket formáló eszmék kavargásából számtalan közös pontot villanthat meg a figyelem az újkor kezdetének ezen a földabrosznyi mátrixán.

De a mi forradalmunk nem lett nemzet fölötti esemény, és így nem lehetett utánozni való példa sem, nem is azért tört ki, és harcolta meg a maga harcait. S persze az akkori európai er?k meg is tettek mindent, hogy ne is váljék históriai példává – az eszközök ismer?sek azóta is: ilyen a nyílt er?szak, a közönynek mímelt vagy az európai érdeknek hazudott alattomosság… Az önmaga erkölcsi fels?bbrend?ségére oly büszke Európa, azaz Európa nagy nemzeteinek szövetsége mindig szívesebben viselte el a diktatúrákat, ha azokkal szövetkezhet, ha azokon gazdagodhat, mint a peremvidéki kis nemzetek szabadságmozgalmait és önazonossági törekvéseit, amelyek mindig távlatos bizonytalanságot hordoznak, vagy csak emlékezteti ?ket hajdani jobbik önmagukra. Keservesen tapasztalhattuk ezt 1849 után, az els? és a második világháború végén, a Kádár-rezsim „konszolidációja” idején, vagy még egy-két évvel ezel?tt is, amikor a nyílt nemzetellenesség volt a kormányzati politika meghatározó ismérve.

De mindez nem érdekelte Pet?fiék forradalmát, most ne foglalkoztasson bennünket sem.

Amit megalkotott ez az alig másfél esztend?, 1848–49, az nem volt se több, se kevesebb, mint az, amit így nevezünk: a magyar nemzet. Vannak benne ugyan lentebb és magasabban él?k, városiak és parasztok, vannak alföldiek és dunántúliak (az események centrumából, Pestr?l nézve tagolódik így az ország), és nem ok nélkül van ott az unió szó a Tizenkét pont egyikeként: Erdély is tagja a magyar nemzettestnek. A magyar forradalomban minden együtt volt. A váratlanság, az egyre fokozódó hevültség, a jog és a költészet, a tavasziassá vált élet és az édes haza védelme, de ott a végítélet és ott a mártírium is.

És ennek a forradalomnak volt tere is meg ideje is. Országnyi tér, a Kárpát-medence egésze mozdult meg, és lett h?si események helyszíne, és volt id? arra, hogy olyan emberi nagyságok találjanak szerepet, akik soha ilyen nagy számban nem éltek és küzdöttek egyazon id?ben. És azért is lett 1848–49-es a magyar forradalom, mert kerültek krónikásai is. Akik cselekedtek, mert szükség volt ?rájuk is, de akik a tettel egy id?ben le is írták, amit a forradalom

sugalmazott nekik. És a túlél?k – Arany, Jókai, Kemény Zsigmond, Tompa meg a többiek – tudták pontosan, hogy történelmet írt-íratott velük a sors. A történet pedig az emlékekben már mitológia.

A magyar nemzet önmagáról alkotott képének, a Himnusznak megalkotója, Kölcsey ismert egy szót, soha senki más nem használta, ? is csak egyszer írta le, és ? is naplóban, ? is csak önmagának. (Meg nekünk.) A múltról beszél és az emlékez? ifjúságról, a hazáról: „…minden oly öszvehangzó… Messzevágy és honszerelem, szabadság és szívlekötés, lánger? és olvadozás…” Szívlekötés – tanuljuk meg ezt a szót. Ilyent csak a reformkor találhatott ki. És értsük rajta azt a patrióta meghatározottságot, ami önkéntes vállalás is. A személyiségnek olyan szabadságát jelenti ez a szó, amely a lélek legmélyén vállal közösséget mindazzal, amit a haza jelent: embertársainkat, a nyelvünket, a múltat és a jöv?t.
Alexa Károly, magyarhirlap.hu

Ajánló